

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

OKTATÁSSAL A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

A szakmai anyagban olyan feladatokat mutatunk be, amelyek a Világ Legnagyobb Tanórāja program ideje alatt vagy azon túl is különböző tantárgyak keretében feldolgozhatók és segítik az oktatás szerepének felismerését a fenntarthatóságra nevelésben. A feladatok osztályfőnöki foglalkozás keretében is sikerrel feldolgozhatók.

Javasolt korosztály: általános iskola 7-8., középiskola 9-12. évfolyam

Tanulási eredmények:

A tanuló

- felismeri az iskola, az oktatás szerepét a fenntarthatóságra törekvő életmód kialakításában,
- az érdeklődik a fenntarthatósághoz kapcsolódó iskolai és iskolán kívüli programok, nyitott az azokban való aktív részvételre,
- elköteleződik a fenntartható fejlődés céljainak megvalósítása, a cselekedni akaró és képes magatartás iránt,
- felismeri, hogy a cselekvőképes környezeti magatartás és életvitel kialakítása érdekében folyamatos tanulásra, aktuális és releváns információk megismerésére van szükség.

Választható feladatok

1. HOL TANULTUK – MIKOR TANULTUK?

Javasolt időkeret: 20 perc

A feladat célja annak bemutatása, hogy az egyes tantárgyak és ezek keresztül iskolai tanulás, milyen szerepet játszik a fenntarthatóságra nevelésben.

Vetítsük ki a fenntarthatósági célokat (1. melléklet), ha szükséges, röviden beszéljük meg a célok jelentését (1.a melléklet)! Alakítsunk 4 fős csoportokat, a feladat kiosztásánál használjuk az osztály által tanult tantárgyak nevét tartalmazó kártyákat. Az egyes csoportok válasszanak az iskolában tanult tantárgyak közül. (A csoportok kisebb órászámában vagy csak egy évfolyamon tanult tantárgyak mellett kapjanak nagyobb órászámúakat is.) A csoportok feladata az, hogy végig gondolják és megfogalmazzák:

- mivel járultak hozzá az adott tantárgyban tanultak a fenntarthatósági fejlődési célok megvalósításához?
- hogyan lehetne ezt még hatékonyabbá tenni? Mit kellene változtatni?

Rajzoljuk fel a táblára a melléklet táblázatának (2. melléklet) fejlécét, és a csoportok ennek megfelelően egy papírlapra készítsék el a válaszaikat. A kész válaszlapokat rögzítsük fel a táblára, és beszéljük meg az eredményeket.

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

1. Mely célok megvalósítását segítik legjobban a tantárgyak?
2. Melyikről esik a legkevesebb szó?
3. Melyik tantárgy keretében tanulunk a legtöbbet a fenntarthatóságról?
4. Hogy csinálhatnánk ezt hatékonyabban? Milyen javaslatok fogalmazódtak meg?

Módozatok és alternatív megoldások

Nagy csomagolópapírra is elkészíthetjük a táblázatot, és a csoportok egy képviselője arra írja fel a választ.

A táblázatot ki is vetíthetjük, és a csoport egy tagja számítógép segítségével rögzíti a válaszokat. A tanulóknak az tanórát megelőző héten a közös internetes felületen (csoportba) elküldjük az 1. és 1.a mellékleteket. A tanulók alakítsanak ki 4 fős csoportokat, az egyes csoportoknak küldjük el a tantárgyak nevét, amelyekkel dolgozniuk kell. Helyezzük el a 2. melléklet táblázatát egy közösen szerkeszthető felületen. A csoportok a tanórát megelőző napig töltsék ki a táblázatot! A tanórán vetítsük ki az elkészült táblázatot, a tanulók nézzék át és ha szükséges, fogalmazzanak meg kiegészítéseket! Majd az előzőekben leírt szempontok, kérdések alapján beszéljük meg az eredményeket!

2. ÖKOISKOLA A FENNTARTHATÓSÁGÉRT?

Javasolt időkeret: 15 perc

A tanulók dolgozzanak párban. Vetítsük ki az ökoiskola definícióját (3. melléklet)

<https://ofi.oh.gov.hu/mi-az-az-okoiskola>), értelmezzük közösen, majd tegyük fel a kérdést:

- ökoiskola esetében: Miért jó ökoiskolának lenni?
- nem ökoiskola esetében: Miért lenne jó ökoiskolának lenni?

Adjunk néhány percnyi időt a tanulóknak, hogy fogalmazzák meg a válaszokat!

A válaszokat írjuk fel a táblára és emeljük ki, amit a legtöbbben fogalmaztak meg!

Beszéljük meg, mit jelenthet az Örökös ökoiskola cím!

Módozatok és alternatív megoldások

Dolgozhatunk a Mentimeter (mentimeter.com) segítségével is. Készítsünk egy szavazóoldalt, amelyben kérjük, hogy írjanak 3-3 fogalmat, ami eszükbe jut az ökoiskola szó kapcsán! Beszéljük meg a kirajzolódott szófelhőt!

Előzetesen küldjük el a tanulóknak az alábbi linket, és kérjük meg, hogy látogassanak el erre a felületre:

https://www.oktatas.hu/koznevels/pedagogiai_szakmai_szolgaltatasok/fenntarthatosagra_nevels/okoiskolak_Magyarorszagon/adatbazis

- Ha az intézmény ökoiskola, akkor keressék meg saját intézményüket és annak adatait!
- Ha nem ökoiskola, akkor nézzék meg, hogy a környéken vannak-e ökoiskolák!
- Készülhet térkép az ökoiskolák és az örökös ökoiskolák elhelyezkedésének bemutatására!

A tanórán térjünk vissza a feladatra.

Adhatjuk feladatként egy arra vállalkozó tanulóknak, hogy készítsen prezentációt az ökoiskola mint sajátos intézmény bemutatására. Ezt követően beszéljük meg a látottakat!

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

3. AMIKOR MINDEN A FENNTARTHATÓSÁGRÓL SZÓL

Javasolt időkeret: 15 perc

Dolgozzunk a Mentimeter (mentimeter.com) segítségével! A tanulók használják a mobiltelefonjukat! Készítsünk egy szavazóoldalt, amelyben kérjük, hogy írjanak 3-3 fogalmat, ami eszükbe jut a Fenntarthatósági Témahétről. Beszéljük meg a kirajzolódott szófelhőt!

Dolgozzunk ugyancsak a Mentimeter segítségével! Egy új szavazólapon kérjük meg a tanulókat, hogy nevezzék meg, mit tanultak, milyen új információkat szereztek a fenntarthatóságról a legutóbbi témahéten! Beszéljük meg az eredményt!
Beszéljük meg, miért fontos egy ilyen témahét!

Módozatok és alternatív megoldások

Dolgozhatunk a Mentimeter (mentimeter.com) segítségével. Készítsünk egy szavazóoldalt, amelyben kérjük, hogy javasoljanak témákat az elkövetkező időszak Fenntarthatósági Témahetére. Beszéljük meg, hogy miért ezeket javasolták!

Adhatjuk feladatként egy arra vállalkozó tanulónak, hogy készítsen prezentációt a Fenntarthatósági Témahétről, ehhez használja az alábbi weboldalt:

<https://www.fenntarthatosagi.temahet.hu/>.

Készíthetnek a tanulók plakátot, fotomontázst a témahét népszerűsítésére pl. a korábbi témahétről készült fotók felhasználásával. A tanórán mutassák be egymásnak az elkészült anyagokat, és válasszák ki a legjobbakat!

Az internet segítségével gyűjtsenek olyan weboldalakat, amelyekről megbízható információkat szerezhetnek a fenntarthatósággal kapcsolatban! Nevezzenek meg néhányat ezek közül (elnevezése, elérhetősége, mivel foglalkozik)! Készüljön közös címtár ezekről a forrásokból!

4. A JÖVŐ ZÖLD ISKOLÁJA

Javasolt időkeret: 30 perc

Milyen legyen egy igazi tudásmegosztó „zöld iskola”? Dolgozzanak 4 fős csoportokban a tanulók. Tervezzék meg egy, a fenntarthatóság szempontjait, és az ezzel kapcsolatos tudás megosztását középpontba állító iskola épületét és működését! A terveket elkészíthetik számítógépen, vagy le is rajzolhatják egy csomagolópapírra. A csoport egy tagja mutassa be a terveket, az osztály közösen véleményezze a terveket és válasszák ki a legjobbat.

Módozatok és alternatív megoldások

A tervezés lehet tanórán kívüli csoportos feladat. A tanórán csak a tervek bemutatása történjen. Állítsunk össze bírálói szempontsort, és ezek alapján történjen a közös értékelés!

Beszéljük meg, hogy a tervek közül mit lehetne megvalósítani a jelenlegi feltételek között! Készítsünk akciótervet a javaslat tényleges megvalósítására!

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

1. számú melléklet



A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

1.a. számú melléklet

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

1. Megszüntetjük a szegénység valamennyi formáját világszerte.
2. Véget vetünk az éhínségnek, élelmezésbiztonságot és javuló táplálékellátást teremtünk, és előmozdítjuk a fenntartható mezőgazdaságot.
3. Egészséges életet és jóllétet biztosítunk mindenkinek minden életkorban.
4. Esélyegyenlőséget, általános hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, és mindenkinek elérhetővé tesszük az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.
5. Megteremtjük a nemek közti egyenlőséget, és megerősítjük a nők és leányok jogvédelmét.
6. Biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és az alapvető higiéniai ellátásokhoz való hozzáférést mindenki számára.
7. Mindenkinek hozzáférést biztosítunk a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához.
8. Ösztönözzük a tartós, befogadó, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és eredményes foglalkoztatást és a tisztességes munkát mindenki számára.
9. Teherbíró infrastruktúrát építünk, ösztönözzük a befogadó, fenntartható iparosodást, és támogatjuk az innovációt.
10. Csökkentjük az országok közötti és az azokon belüli egyenlőtlenségeket.
11. A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá, állóképessé és fenntarthatóvá tesszük.
12. Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést.
13. Sürgősen cselekszünk a klímaváltozás és hatásai leküzdése érdekében.
14. A fenntartható fejlesztés érdekében megőrizzük és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket és a tengeri erőforrásokat.
15. Védjük, helyreállítjuk és fenntarthatóan használjuk a szárazföldi ökoszisztémákat, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.
16. A fenntartható fejlődés érdekében békés és befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és a törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki.
17. Megerősítjük a program végrehajtása eszköztárát, felélesztjük a „globális együttműködés a fenntartható fejlesztésért” partnerséget.

Forrás: Zöld Föld 9-10. munkafüzet 4. old.

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

2. számú melléklet

	Ehhez a célhoz járult hozzá	Ezzel járult hozzá	Ezt lehetne még tenni
Magyar nyelv és irodalom			
Matematika			
Történelem			
Állampolgári ismeretek			
Biológia			
Fizika			
Kémia			
Természettudomány			
Földrajz			
Idegen nyelv			
Ének-zene			
Vizuális kultúra			
Mozgókép-kultúra- és médiaismeret			
Digitális kultúra			
Dráma és színház			
Testnevelés			
Egyéb tantárgy			

A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA 2026.

3. számú melléklet

Mit jelent az, hogy ökoiskola?

„Az **öko** szócska előtagként egyre több helyen szerepel. Van mar ökopiac, ökoturizmus, öko-gazdálkodás. Ezekben a szóösszetételekben az **öko** szócska mindig arra utal, hogy a tevékenységet olyan módon végzik, hogy közben a lehető legnagyobb mértékig megpróbálják tiszteltetni az élővilág érdekeit, megpróbálnak minél kisebb károsodást okozni az ökoszisztémának. Az ökoiskolák tehát olyan iskolák, melyek a fent leírt elvek alapján igyekeznek működni.”

Forrás: <https://ofi.oh.gov.hu/mi-az-az-okoiskola>